

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 141 din 15 aprilie 2024

**Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale**
secretariat@midr.gov.md
alina.tagadiuc@midr.gov.md

copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

la proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de emitere a certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de construire/desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național
(număr unic 301/MIDR/2024)

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-3874 din 09.04.2024, privind avizarea proiectului de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de emitere a certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de construire/desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național (număr unic 301/MIDR/2024) (în continuare – proiectul).

CALM a analizat prevederile proiectului prin prisma respectării principiilor constituționale ale autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit, precum și intereselor autorităților administrației publice locale, corelate cu interesele cetățeanului.

2. Legislația aplicabilă

- Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială „Tratate internaționale”, 1999, volumul 14, pag.14
- Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- Codul urbanismului și construcțiilor;
- Codul administrativ nr. 116/2018;
- Legea privind administrația publică locală nr.436/2006;
- Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488/1999;
- Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice.

3. Constatări principale:

Scopul proiectului este executarea prevederilor Codului urbanismului și construcțiilor (care va intra în vigoare din 30.01.2025) privind reglementarea procedurii de emitere a certificatelor de urbanism, autorizațiilor de construire și celor de desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național.

Chiar dacă Codul urbanismului și construcțiilor prevede expres că **elaborarea și obținerea avizelor preliminare pentru eliberarea actelor permise pentru lucrările de utilitate publică de interes național intră în atribuția emitentului, cu antresarea, după caz, a solicitantului actelor, autorul proiectului, în mod abuziv, dorește să le transfere în sarcina autorităților administrației publice locale**. Atragem atenția la această inadvertență și solicităm să fie revizuite categoric aceste reglementări, astfel cum prevede Codul urbanismului și construcțiilor. Amintim, că această competență pentru autoritățile centrale a fost propusă de către CALM (în proiectul Codului) și finalitatea acesteia era anume degajarea de atribuții complementare a administrației publice locale, dar și facilitarea pentru stat a obținerii actelor permise pentru lucrările de utilitate publică de interes național.

De asemenea, atenționăm, că proiectul prevede mai multe formalități birocratice pentru stat decât cele actuale la obținerea actelor permise, creîndu-se impresia că autorul proiectului a urmărit să facă mai complexe aceste proceduri, contrar principiului celerității exproprierii și realizării utilității publice de interes național. În acest sens, propunem ca proiectul să nu depășească cerințele Codului urbanismului și construcțiilor (în speță, prevederile art. 107 și art.156 ale Codului), pentru a nu crea costuri suplimentare de timp și financiare la realizarea lucrărilor de utilitate publică de interes național.

Art. 107 din Codul urbanismului și construcțiilor prevede la alin:

„(4) La certificatul de urbanism pentru proiectare, **emitentul anexează**, în cazurile stabilite de documentația de urbanism:

- a) avizul emis de autoritatea competentă în domeniul sănătății publice;
- b) avizul emis de către organul supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor;
- c) unul dintre documentele emise de autoritatea competentă conform Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu, concluzia privind evaluarea biodiversității, decizia de constatare că nu este necesară efectuarea evaluării biodiversității);
- d) avizul (prescripția tehnică) administratorului drumului – în cazul execuției construcției în zona de protecție a drumului public;
- e) avizul eliberat de către structurile specializate din cadrul Ministerului Apărării, al Ministerului Afacerilor Interne și al Serviciului de Informații și Securitate – pentru construcțiile executate pe terenurile cu destinație specială, și avizul eliberat de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, în conformitate cu prevederile Codului aerian.

(5) La perfectarea avizelor indicate la alin. (4), solicitantul prezintă autorităților responsabile de emiterea avizelor respective documentele tehnice stabilite de legislația în domeniul respectiv.

(6) Se interzice includerea în certificatul de urbanism a cerințelor de prezentare a unor avize/coordonări emise de subdiviziunile și entitățile subordonate emitentului. Obținerea avizelor/coordonărilor respective se pune în sarcina emitentului.

(9) Certificatul de urbanism pentru proiectare pentru lucrările declarate de utilitate publică de interes. național se emite de către instituția din subordinea organului central de specialitate responsabilă de implementarea politicilor în domeniile de competență ale acestuia”.

Art. 156 din Codul urbanismului și construcțiilor la alin. (3) prevede că: „Autorizațiile de construire și cele de desființare aferente lucrărilor declarate de utilitate publică de interes național se

emit de către instituția din subordinea organului central de specialitate responsabilă de implementarea politicii în domeniile de competență ale acestuia”.

4. Propuneri asupra proiectului.

4.1. La pct. 5 din Regulamentul ce se aprobă prin proiect (IP OATUCL, în termen de 2 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, expediază în adresa autorităților publice locale, pe al căror teritoriu sânt declarate lucrările de utilitate publică de interes național, un demers cu solicitarea elaborării și eliberării avizului, care va conține următoarele date: b) informația din documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului sau din regulamentele aferente acesteia, care instituie un regim special asupra imobilului/terenului (zone protejate, interdicții temporare sau definitive de construire, zone declarate de interes public, monumente de arhitectură) **urmează a fi substituită conjuncția „sau” cu textul „și/sau”, iar la finalul lit. b) completarea cu cuvintele „după caz, și alte informații relevante”.**

4.2. Din pct. 6 (**Autoritățile publice locale pe al căror teritoriu sânt declarate lucrările de utilitate publică de interes național elaborează și eliberează Oficiului, în termen de 20 de zile lucrătoare, avizul conform anexei nr.1 la prezentul Regulament, cu anexarea următoarelor acte: 1) planul de amplasare a imobilului/terenului, cu indicarea dimensiunilor/hotarelor acestuia; 2) avizul emis de autoritatea competentă în domeniul sănătății publice; 3) avizul de acordare a terenului pentru amplasarea, proiectarea obiectelor ca rezultat al participării în comisii la alegerea loturilor; 4) avizul emis de către organul supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor; 5) avizul (prescripția tehnică) administratorului drumului – în cazul execuției construcției în zona de protecție a drumului public; 6) avizul eliberat de către structurile specializate din cadrul Ministerului Apărării, al Ministerului Afacerilor Interne și al Serviciului de Informații și Securitate – pentru construcțiile executate pe terenurile cu destinație specială, și avizul eliberat de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, în conformitate cu prevederile Codului aerian)** **perfectarea documentației și prezentarea avizelor specificate urmează a fi excluse din sarcina autorităților administrației publice locale. Prin dispozițiile exprese ale Codului urbanismului și construcțiilor această sarcină îi revine autorității emitente (IP OATUCL), în cooperare cu solicitantul (reprezentantul statului; a se vedea în acest sens și pct. 8 din proiect: „La perfectarea avizelor menționate în pct.6, solicitantul prezintă autorităților responsabile de emiterea avizelor respective documentele tehnice stabilite de legislația în domeniul respectiv”). Pe motiv că emitentul (IP OATUCL) urmează să elibereze actele permise cu titlu gratuit, autorul proiectului, prin încălcarea normelor legale menționate, încearcă să plaseze toate serviciile conexe (care pentru a fi prestate necesită consum sporit de resurse umane și de timp) în sarcina APL.**

4.3. Referitor la pct. 12 (Actul privind **refuzul de eliberare sau privind suspendarea eliberării certificatului de urbanism pentru proiectare se remite solicitantului în formă electronică prin intermediul SIA GEAP și, doar la cererea solicitantului, pe suport de hârtie, în termen de 30 de zile de la data recepționării cererii de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectare, în care se expun motivele argumentate cu referințe exprese la normele care au servit drept **temei pentru refuz sau suspendare**) menționăm, că **în fond, un refuz de eliberare a actelor permise contravine interesului național în realizarea lucrării de utilitate publică.** În acest sens, emitentul poate invoca doar o inadmisibilitate (nu poate da curs examinării cererii pe motiv de lipsă a unor acte necesare a fi anexate). De aceea, propunem revizuirea corespunzătoare, cu excluderea posibilității de refuz în fond.**

4.4. Pct. 16 (Condițiile de eliberare a autorizației de construire pentru lucrările de utilitate publică de interes național, se realizează conform următoarelor etape: 1) Beneficiarul/investitorul

obiectului pentru care sânt declarate lucrări de utilitate publică de interes național depune cererea (conform Anexei nr.5 din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr.434/2023) prin intermediul SIA GEAP privind obținerea autorizației de construire în adresa IP OATUCL, cu anexarea următoarelor documente: 1) acordul coproprietarilor bunului imobil, autentificat notarial; **în cazul execuției drumurilor, rețelelor edilitare (ingineresti), inclusiv de comunicații electronice, și a elementelor de infrastructură asociată acestor rețele – acordul titularului dreptului de proprietate sau de administrare asupra bunului imobil care urmează a fi utilizat pentru lucrările de construcții urmează a fi completat cu sintagma „în condițiile Legii nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice”.** Legea nr. 28/2016 prevede dreptul de acces și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice prin încheierea unui contract, în care să fie stabilite condițiile de exercitare a dreptului de acces și/sau de utilizare partajată a rețelor publice de comunicații electronice.

4.5. Pct. 18 (Condițiile de eliberare a autorizației de desființare pentru lucrările de utilitate publică de interes național, se realizează conform următoarelor etape: 1) Beneficiarul/investitorul obiectului pentru care sânt declarate lucrări de utilitate publică de interes național depune cererea (conform Anexei nr.7 din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr.434/2023) prin intermediul SIA GEAP privind obținerea autorizației de desființare în adresa IP OATUCL, cu anexarea următoarelor documente: b) copia de pe documentația de proiect pentru lucrările de desființare, verificate conform prevederilor prezentului cod) propunem completarea (lit. b) cu cuvintele „pentru construcțiile cu două și mai multe nivele supraterane”. În cazul construcțiilor simple (cu un nivel) nu se justifică elaborarea documentației de proiect pentru lucrările de desființare, care majorează cheltuielile statului (bugetului public) pentru lucrări.

CALM va susține aprobarea proiectului, doar după introducerea propunerilor de modificare și completare menționate.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex.: Igor Cristal, expert CALM
Tel:22-35-09